

Rozbor básní s určenou tematikou – kritériá vypracovania, 4.ročník

Téma: Motív lásky k domovu u rôznych autorov (podľa vlastného výberu)

Termín odovzdania: skupina B1: 19.3.2008

Rozsah: minimálne 5 strán, hodnotenie: maximálne 10 bodov

Ciel': Cieľom práce je nájsť v literatúre tematicky zamerané básne, autorov zaradiť do kontextu vývinu literatúry, básne zaradiť do kontextu konkrétnych zbierok, prípadne napísať, čo ovplyvnilo autora pri písaní básní (napr. pobyt v cudzine a pod.), tému treba dodržať.

Obsah: Rozbor štyroch básní so zadanou témou, mali by to byť básne viacerých autorov (optimálny počet traja). Súčasťou práce musia byť aj texty básní (pri veľmi rozsiahlych básňach alebo básnických skladbách len časť, s ktorou budeme pracovať). Básne rôznych autorov môžeme v zhrnutí porovnať zo stránky obsahovej i formálnej.

Myšlienkový rozbor: Pri každej básni je nutné urobiť myšlienkovo-estetický rozbor. Pri myšlienkovom rozbere – téma a jej spracovanie, obsah básne, rozbor hlavných myšlienok, myšlienkové poslanstvo básne. Určiť, či je báseň lyrická, lyricko-epická a podiel jednotlivých zložiek, pri lyrike pocity, nálady, dojmy, myšlienky a úvahy autora alebo hrdinu, v epickej časti dejovosť, autorov vzťah k deju, reflexívne prvky, prípadne opisy prírody.

Estetický rozbor : metrika (skúma verš, veršové systémy, teóriu rýmu ...), určiť veršový systém, prípadne voľný verš, rým, typ strofy. V básni nájdeme umelecké jazykové prostriedky, ktoré majú estetickú funkciu – trópy a figúry. Umelecké jazykové prostriedky nájdene v básni vypíšeme a pomenujeme (napr. metafora – príklady z textu básne, epiteton, eufemizmy a pod. – vždy uvedieme konkrétny príklad).

Výber autorov:

Podľa vlastného výberu, sústrediť sa na literatúru 20. storočia po roku 1945

Príklady:

Ján Kostra: zbierka Moja rodná

Milan Rúfus: Modlitba za Slovensko

Pavol Horov: Návraty – Zemplínske variácie

Miroslav Válek: Domov sú ruky, na ktorých smieš plakať

Ján Kostra – Javorový list – Môj rodný dom

Zbierky:

(len ako príklad, môžete využiť i diela iných autorov podľa vlastného výberu)

Ján Kostra: Hniezda, Moja rodná

Andrej Plávka: Tri prúty Liptova, Liptovská písťala

Vojtech Mihálik: Trinásť komnata, Verše – výber

Pavol Horov: Návraty, Vysoké letné nebe

Milan Rúfus: Až dozrieme, Stôl chudobných, Kolíska,

Miroslav Válek: Dotyky, Príťažlivosť

Ľubomír Feldek: Jediný slaný domov, Plakať je krásne

Daniel Hevier: S otcom v záhrade, Vták pije z koľaje